

Riskbedömning för gravid och ammande arbetstagare inom verksamhet med radioaktiva ämnen

Syfte

Syftet med riskbedömningen är att förebygga att gravida och ammande arbetstagare utsätts för exponering av joniserande strålning som kan medföra en högre stråldos än den som gäller för allmänheten för att skydda fostret eller barnet.

Förändringar sedan föregående version

- Mindre ändring av text under Syfte samt Handlingsplan ammande personal.
- Formulerat om under riskbedömning så att handlingsplanen inte längre behöver skickas till sjukhusfysiker.
- Förändring i handlingsplan så att gravid arbetstagare har större möjlighet att arbeta med strålning om hon själv önskar.

Bakgrund

I Strålskyddslagen (SFS 2018:396) beskrivs bestämmelser för gravida och ammande arbetstagare. Det är viktigt att anmäla sin graviditet till arbetsgivaren så tidigt som möjligt. Gravid personal har rätt att slippa arbeta med joniserande strålning under resten av sin graviditet. Den som sysselsätter någon i en verksamhet med joniserande strålning ska se till att den ekvivalenta dosen till fostret under den återstående graviditeten blir så liten som möjligt och inte förväntas överstiga 1 mSv. Det innebär att man kan fortsätta att utföra vissa arbetsuppgifter om man använder strålskydd. Gravid arbetstagare kan diskutera med sjukhusfysiker om arbetets art, vilka undersökningar man kan vara med på med mera.

Riskbedömning

Riskbedömning görs enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter om gravida och ammande arbetstagare och allmänna råd om tillämpningen av föreskrifterna, AFS 2018:7, samt strålskyddslagen och lokala rutiner för gravid arbetstagare. Handlingsplanen har tagits fram i samråd med sjukhusfysiker och strålskyddsexpert.

Läs mer om graviditet och arbetstagare inom nuklearmedicin [Personalstrålskydd på nuklearmedicin](#). Vid frågor konsultera sjukhusfysiker.

Handlingsplan ammande personal

Arbetstagaren kan själv välja att arbeta med strålning om så önskas. Följande åtgärder bör övervägas. Gravid arbetstagare bör

1. inte delta i beredningsarbete av radioaktiva läkemedel.
2. inte delta vid ventilationsundersökningar.
3. inte delta vid nuklearmedicinska behandlingar.

Handlingsplan gravid personal

Dosimeter ska bäras i höjd med magen under återstoden av graviditeten, för att säkerställa att dosgräns (1 mSv) till fostret inte överskrids. Dosimeter beställs hos [Persondosimetri SU](#).

Arbetstagaren kan själv välja att arbeta med strålning om hon önskar. Följande åtgärder bör övervägas. Gravid arbetstagare bör

1. inte vara schemalagd placerad på nuklearmedicin.
2. använda strålskyddsförkläde om arbete på nuklearmedicin utförs. Se till att strålskyddsförklädet täcker magen väl, även under senare delen av graviditeten.
3. inte delta vid beredningsarbete av radioaktiva läkemedel.
4. inte delta vid ventilationsundersökningar.
5. inte delta vid nuklearmedicinska behandlingar.
6. inte utföra generatorbyte.
7. inte arbeta nära patienter som fått ett radioaktivt läkemedel, exempelvis stötta patienten under bildtagning.

Arbetstagarens namn och personnummer:

.....

När ska åtgärderna enligt rutinen för riskbedömning vara genomförda:

Datum.....

Vem/vilka ser till att åtgärderna genomförs:

Närmaste chef.....

Datum.....

.....

Arbetstagare

.....

Arbetsgivare

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Sjukhusgemensam, NU-sjukvården, Bild- och funktionsmedicin

Innehållsansvar: Louise Strandberg, (loupe7), Sjukhusfysiker

Godkänd av: Anders Kullbratt, (andku), Sjukhusdirektör bitr

Dokument-ID: NU10193-630758120-18

Version: 3.0

Giltig från: 2024-08-15

Giltig till: 2026-08-15